

Norra och Västra vretarna – odling i skuggan av Görla by

Förundersökning av röjningsröseområde

Förundersökning

Fornlämning Frötuna 121:1
Görla 4:1 och 8:1
Frötuna socken
Norrtälje kommun
Uppland

Ann Vinberg

Norra och Västra vretarna - odling i skuggan av Görla by

Förundersökning av röjningsröseområde

Arkeologisk förundersökning

Fornlämning Frötuna 121:1
Görla 4:1 och 8:1
Frötuna socken
Norrtälje kommun
Stockholms län

Ann Vinberg

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2014

Omslagsfoto: Vy över Norra och Västra vretarna i Görla. Byggnaderna mitt i bilden, i bakgrunden, står på Görla bytomt. Från nordväst. Fotograf: Ann Vinberg.

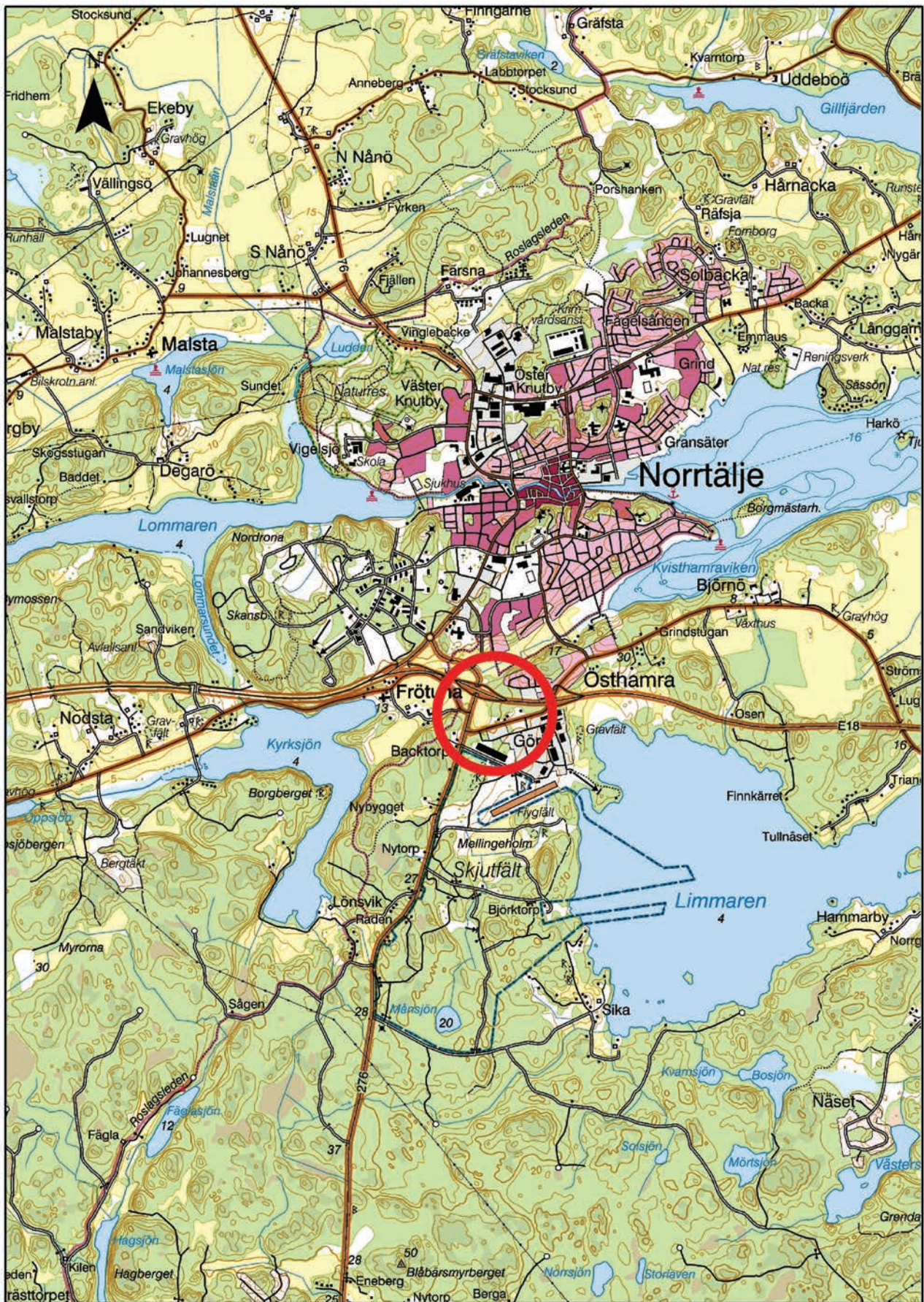
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2012/02954.

ISBN: 978-91-7453-349-1

Tryck: Just Nu, Västerås 2014.

Innehåll

Sammanfattning	5
Topografi och fornlämningsmiljö.....	7
Målsättning, metod och genomförande.....	8
Undersökningsresultat.....	10
Åkerytor.....	10
Röjningsrösen.....	15
Övrigt	16
Referenser.....	21
Kart- och arkivmaterial.....	21
Lantmäteriet	21
Otryckta källor	21
Litteratur	21
Tekniska och administrativa uppgifter	22
Bilaga 1. Schakttabell	23
Bilaga 2. Anläggningstabell.....	28

Figur 1. Förundersökningsområdet i Görla markerat på utdrag ur Terrängkartan. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

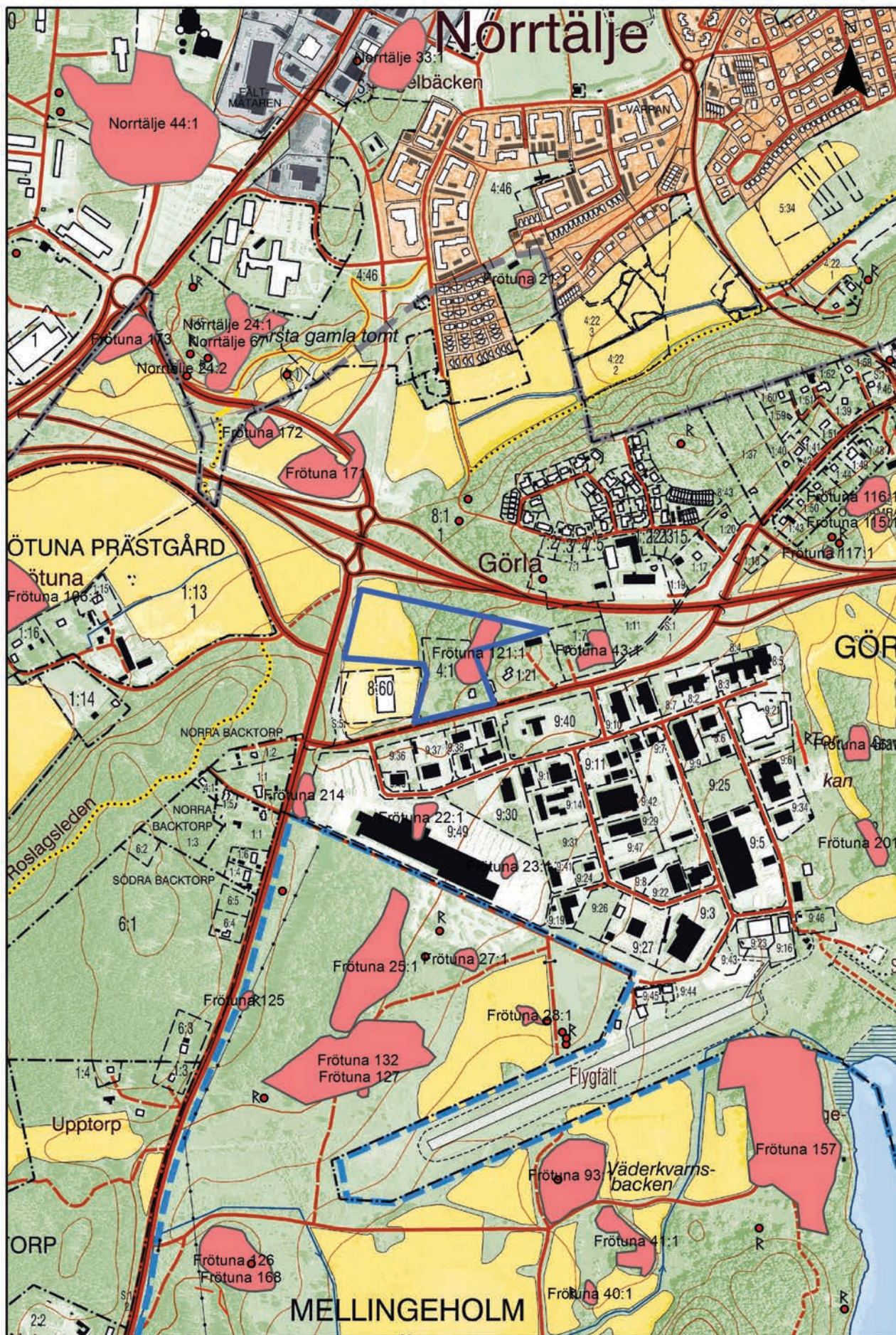
Stiftelsen Kulturmiljövård har utfört en arkeologisk förundersökning av fossil åker, Frötuna 121:1 i Frötuna socken, Norrtälje kommun, Stockholms län, Uppland. Anledningen till förundersökningen var att Norrtälje kommun planerade att sälja industritomter inom detta område.

Förundersökningen visade att Frötuna 121:1 var ett område med fossila agrara lämningar beläget i krönläge i områdets östra del och i sluttningen väster om detta. De fossila agrara lämningarna utgjordes av åkerytor med åkerhak, åkerterrasser, diken m.m. samt röjningsrösen. I stort sett alla åkerytor och även flertalet röjningsrösen återfinns på de äldre historiska kartorna över Görå: storskifteskartan från 1795 och enskifteskartan från 1821 samt i någon mån även på de geometriska kartorna från 1639 och 1690. Området verkar inte ha brukats under 1900-talet. Det är troligt att marken har odlats även tidigare än 1630-tal, men det framkom inga röjningshorisonter med kol som har kunnat dateras. De lämningar av boplatskaraktär som framkom var så pass få och spridda att de inte har kunnat tolkas närmare.

Inledning

Stiftelsen Kulturmiljövård har efter beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län utfört en arkeologisk förundersökning av fossil åker, Frötuna 121:1 i Frötuna socken, Norrtälje kommun, Stockholms län, Uppland. Anledningen till förundersökningen var att Norrtälje kommun planerade att sälja industritomter inom detta område. Områdets norra kant tangerade den yta som berördes av dragningen av en ny huvudvattenledning, Norrvatten (dnr 4311-38645-2013, Ählström, rapport under utarbetande). De två förundersökningarna utfördes samtidigt och eftersom de omfattade samma fornlämning redovisas de schakt som grävdes för Norrvatten även i denna rapport.

Fältarbetet för den arkeologiska förundersökningen inleddes 2 december 2013 men kunde inte fullföljas på grund av att avverkningen inte var slutförd och avverkat material låg kvar inom exploateringsområdet. Dessutom rådde vinterförhållanden med snö. Arbetet avbröts därför den 10 december efter överläggning med Länsstyrelsen. Det återstående arbetet utfördes 31 mars – 9 april 2014. Inför detta gjordes en kompletterande kostnadsberäkning för fördyrande omständigheter på grund av ny etablering etc.

Figur 2. Förundersökningsormädet vid Frötuna 121:1 i Görle och intilliggande fornlämningar markerade utdrag ur Fastighetskartan. Skala 1:10 000.

Topografi och fornlämningsmiljö

Exploateringsområdet låg i den norra kanten av Görla industriområde, en knapp kilometer öster om Frötuna kyrka och två kilometer söder om Norrtälje centrum (figur 1). Det låg mellan vägarna E18 i norr, väg 276 i väster och Görlavägen i söder och var cirka 40 000 m² stort. Områdets östra del utgjordes av en höjdrygg i nord-sydlig riktning och väster om detta en sluttning med flack mark nedanför. Marken på krönet bestod av blockig morän. Öster om krönet fanns ett sank område i nordost-sydvästlig riktning. Nivåerna i området låg på cirka 15–25 meter över havet.

Den lägst liggande marken längst i väster har i senare tid använts som åkermark. I områdets södra del låg en villatomt med ett bostadshus från 1900-talets senare hälft. En körväg/svacka fanns på den östra och norra sidan av tomten. Öster om detta, utanför förundersökningsområdet, fanns flera äldre hus, vilka låg på platsen för Görla bytomt, på äldre kartor benämnt Västergården.

Järnåldersgravfält finns cirka 200 meter åt öster, Frötuna 43:1, och drygt 700 meter åt ostsydost, Frötuna 46:1 (figur 2). Cirka 300–400 meter söderut har gravfältet Frötuna 22:1 och grav- och boplotsområdet Frötuna 23:1 undersökts (Mutikainen 2000 och Eriksson 1995). Förutom dessa undersökningar har flera arkeologiska utredningar och förundersökningar gjorts i området runt Görla (bland annat Ramström 2013b, Edvinger m.fl. 2009). Gravar och boplatser från vendeltid och vikingatid har undersökts cirka 400–700 meter åt nordväst (Frötuna 171–173 och Norrtälje 24:2, Hallgren & Ählström 2011). Fossila agrara lämningar från äldre järnålder har undersökts cirka en kilometer åt nordväst (Norrtälje 44:1, Strucke xx).

Frötuna 121:1 var tidigare registrerad som en 140x50 meter stor yta belägen på höjdryggen i områdets östra del. Vid utredningen 2013 framkom ytterligare röjningsrösen väster och norr om detta och de omfattade totalt en drygt 13 000 m² stora yta. I områdets nordvästra del framkom också spridda boplatser i form av kulturlager samt stolphål, troligen efter en hägnad (Ramström 2013a). Exploateringen och förundersökningen berörde i stort sett hela fornlämningsområdet, undantaget den norra kanten.

Inför förundersökningen bestod vegetationen i området framför allt av lövsly. Längst i norr fanns blandskog och i krönområdet äldre hasselbuskar, varav många växte i röjningsrösen. Markvegetationen utgjordes framför allt av gräs. Vid undersökningen i mars-april var vegetationsskiktet sammanpressat, sönderkört, i delar av området på grund av att skogsmaskiner kört över ytan.

Målsättning, metod och genomförande

Förundersökningens målsättning var att fastställa fornlämningens karaktär och omfattning. Den påbörjades i december 2013, men fick avbrytas för att återupptas i mars–april 2014 (figur 3a–b). Anledningen till detta var snö och kyla, men framför allt att avverkningen i området inte var slutförd före undersökningens början. Det innebar att vegetationen, framför allt sly, var avverkad i områdets södra del, men låg kvar i högar där. Avverkningen fortgick under fältarbetet, vilket innebar att slyhögarna blev allt fler och mer omfattande eftersom de inte forslades bort.

Detta kom att påverka fältarbetets utförande. Målsättningen var att inledningsvis kartera de fossila odlingslämningarna för att med utgångspunkt från detta, och den tolkning som gjordes av olika formelement, undersöka schakt för att försöka komma åt bruksformer, teknik och dateringar. Schakten skulle grävas i och i anslutning till röjningsrösen, i och i övergången mellan ytor av olika slag, åkerhak, terrasskanter etc. Förhoppningen var att möjliga för provtagningspunkter för ^{14}C -datering skulle finnas i eventuella röjningshorisonter, t.ex. under röjningsrösen eller i utkanten av odlingsytor, där överodlade äldre horisonter kan ligga kvar.

Det var inte möjligt att utföra någon kartering vid förundersökningens början på grund av vegetation och slyhögar. Istället påbörjades schaktningen med utgångspunkt från topografin och de formelement som kunde iakttas, framför all röjningsrösen. Efter fem dagar avslutades fältarbetet. Då hade 15 schakt grävts i områdets södra och nordvästra del. Några av dessa schakt grävdes delvis utanför exploateringsområdet i söder och i norr på grund av att detta inte var markerat i fält.

När arbetet återupptogs i mars 2014 var området avverkat och vegetationen bortforslad. Däremot var marken delvis sönderkörd av skogsmaskiner, framför allt i områdets östra och nordöstra delar, på grund av att det inte varit tjäle vid bortforslingen av vegetationen under vintern.

Sammanlagt 35 schakt, 1270 m², grävdes vid förundersökningen inklusive Norrvattenschakten: 1191, 1195 och 1199. I samband med detta grävdes olika agrara lämningar: åkerytor, åkerhak, åkerrasser, diken, odlingslager och röjningsrösen. Sammanlagt 15 röjningsrösen har grävts helt eller delvis. Dessutom har synliga agrara formelement har karterats.

Vid de boplatslämningar som antogs finnas i områdets norra del var målsättningen att schakta större ytor för att ta fram lämningarnas utbredning och sammansättning. Anläggningar och eventuella lager skulle karteras och ett antal undersökas. Det framkom dock endast enstaka lämningar av boplatsskaraktär. Av dessa har två kulturlager grävts igenom och en sot- och kolfläck undersökts till hälften. Målsättningen var också att insamla kol för datering. Eftersom lämningarna av boplatsskaraktär var så pass diffusa och då inget kol påträffades relevanta kontexter i anslutning till de agrara lämningarna har inga ^{14}C -analyser gjorts.

Anläggningar, schakt och formelement har dokumentationen genom beskrivning, fotografering samt inmätning med GPS (nätverks-RTK). Samtliga schakt har lagts igen och marken återställt.

Fältarbetets resultat har jämförts med rektifierade äldre kartor över området.

*Figur 3a. Vy över förundersökningsormådet vid Frötuna 121:1 i december 2013. Från sydost.
Fotograf: Jan Ablström.*

*Figur 3b. Vy över förundersökningsormådet vid Frötuna 121:1 i april 2014. Från sydost.
Fotograf: Ann Vinberg.*

Undersökningsresultat

Förundersökningen visade att Frötuna 121:1 var ett område med fossila agrara lämningar som låg på krönet i områdets östra del och i sluttningen väster om detta. De fossila agrara lämningarna utgjordes av åkerytor och röjningsrösen vilka till stora delar kan identifieras på de äldre historiska kartorna över Görla. Inräknat de intakta fossila åkerytorerna omfattar fornlämningen cirka 22 000 m².

Åkerytor

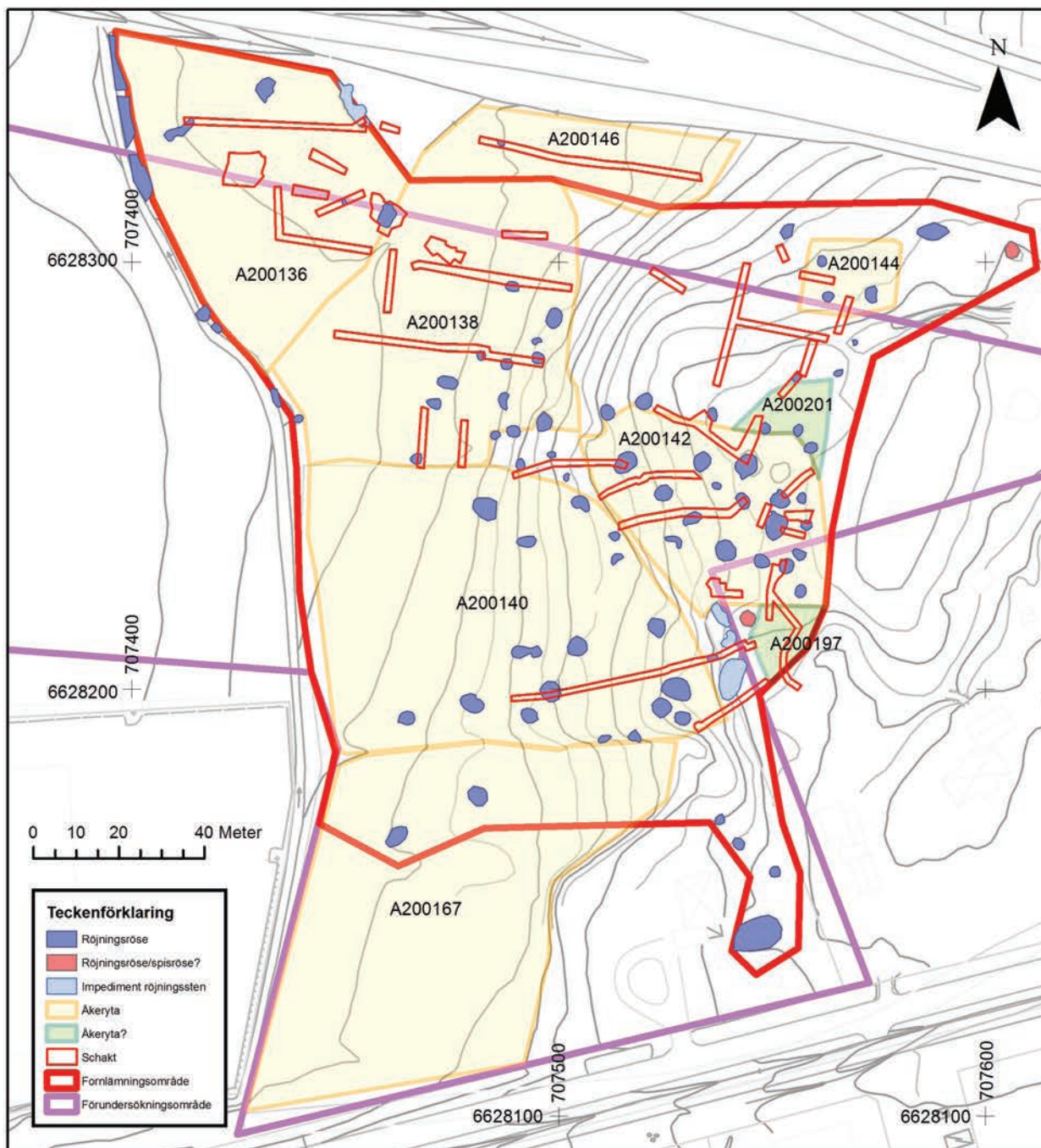
De fossila *åkerytor*na omfattade sammanlagt cirka 21 000 m². Sju separata ytor har identifierats (figur 4). Dessa utgjorde en i stort sett sammanhängande yta belägen framför allt i områdets lägre liggande delar i väster och norr (A200136, A200138, A200140 och A200146, A200167). Två något mindre åkerytor fanns på krönet i områdets östra del (A00142 och A200144). Den minsta av dessa låg helt separat i områdets nordöstra del. Den sydligaste åkerytan (A200167) var påverkad av sentida verksamhet. I dess sydöstra del har en villatomt anlagts under 1900-talets senare del. Runt tomten, på den östra och norra sidan, fanns en kraftig svacka efter en körväg, även denna troligen sentida. Den södra åkerytan har därför inte inräknats i fornlämningsområdet för Frötuna 121:1 medan däremot röjningsrösen inom ytan inräknats.

Åkrarna har identifierats utifrån markformer som åkerhak, terrasseringar och diken, men också genom förekomsten av odlingslager i förundersökningsschakten (figur 5–7). *Åkerhak* iakttogs på flera ställen. I ett par fall var haken diffusa och osäkra, bland annat den norra gränsen för A200142 (A2259). Åkerhaken A2238 och A2249 utgjordes delvis av vaga diken. Tre längre *åkerterrasser* har identifierats. Åkerterrassen A2255, som var den västra kanten av åkerytan A200142, grävdes igenom. Den bestod överst av påfört material från grävning av diket nedanför. Under detta fanns ett odlingslager, som var något tjockare än längre upp i backen, vilket visar att terrassen delvis har bildats genom erosion.

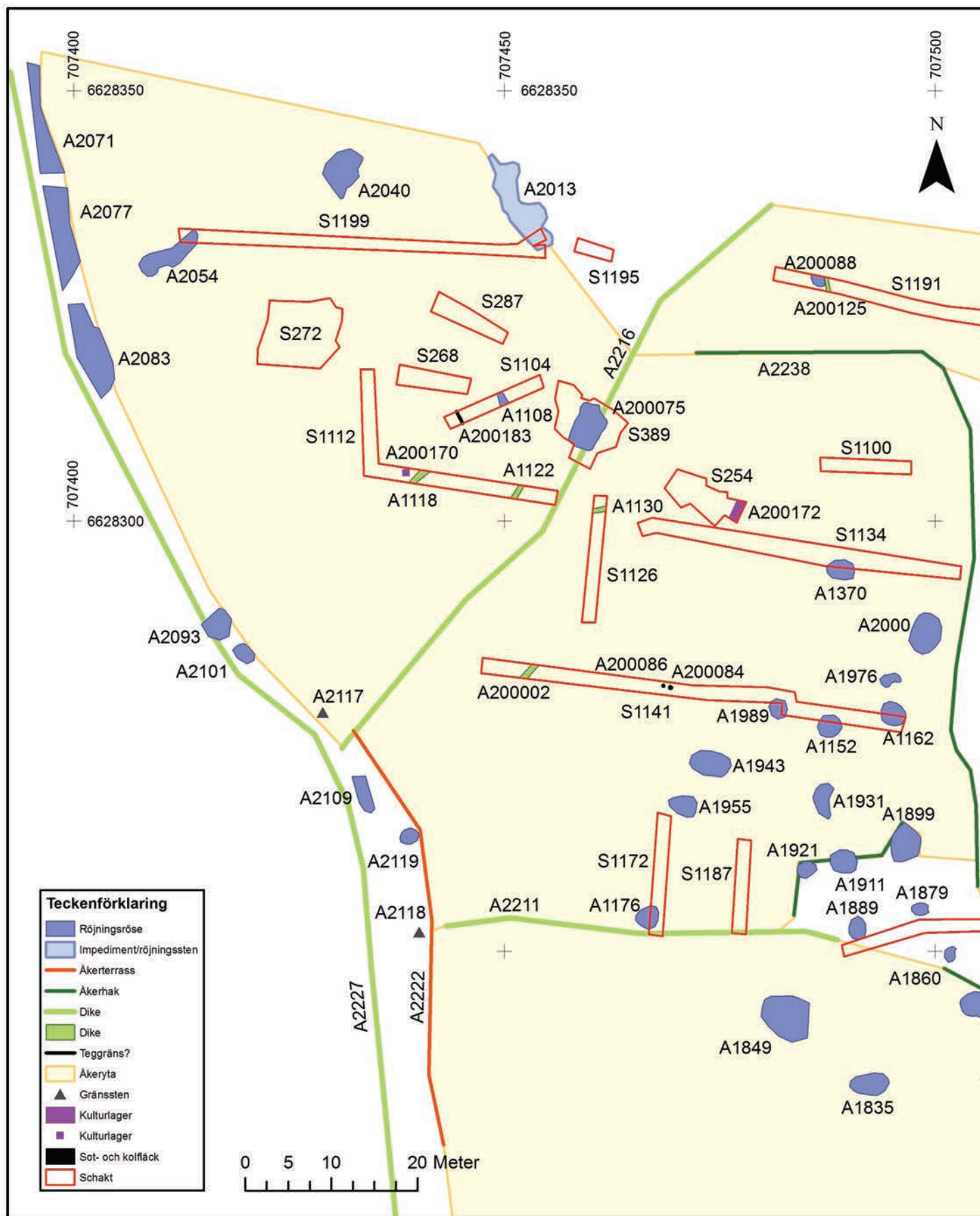
Diken fanns inom eller i anslutning till alla åkrar utom A200142 på krönet. De syntes som svackor i marken, öppna diken eller framkom under odlingslagren i schakten. Några diken innehöll stenar och ett par var nedgrävda i eller kantade av röjningssten/röjningsrösen och kan ha ingått i teggränser (A1108 i schakt 1104, A2216/A200075 i schakt 389 och A200125/A200088 i schakt 1191). Det sentida diket i områdets västra kant var öppet och delvis vattenfyllt (A2271). Diket A2216 var vattenfyllt i den nordligaste delen.

Odlingslagren bestod av vanligen av humös lerig eller sandig silt, med inslag av sten, framför allt i områdets högre liggande delar. Lagren var mellan 0,15 och 0,4 meter tjocka, vanligen 0,25–0,3 meter. På enstaka ställen kunde ett undre förmodat odlingskikt iakttas. På två ställen i områdets nordvästra del bestod detta skikt av något som kan benämnas kulturlager, men som också kan ha odlats (se nedan).

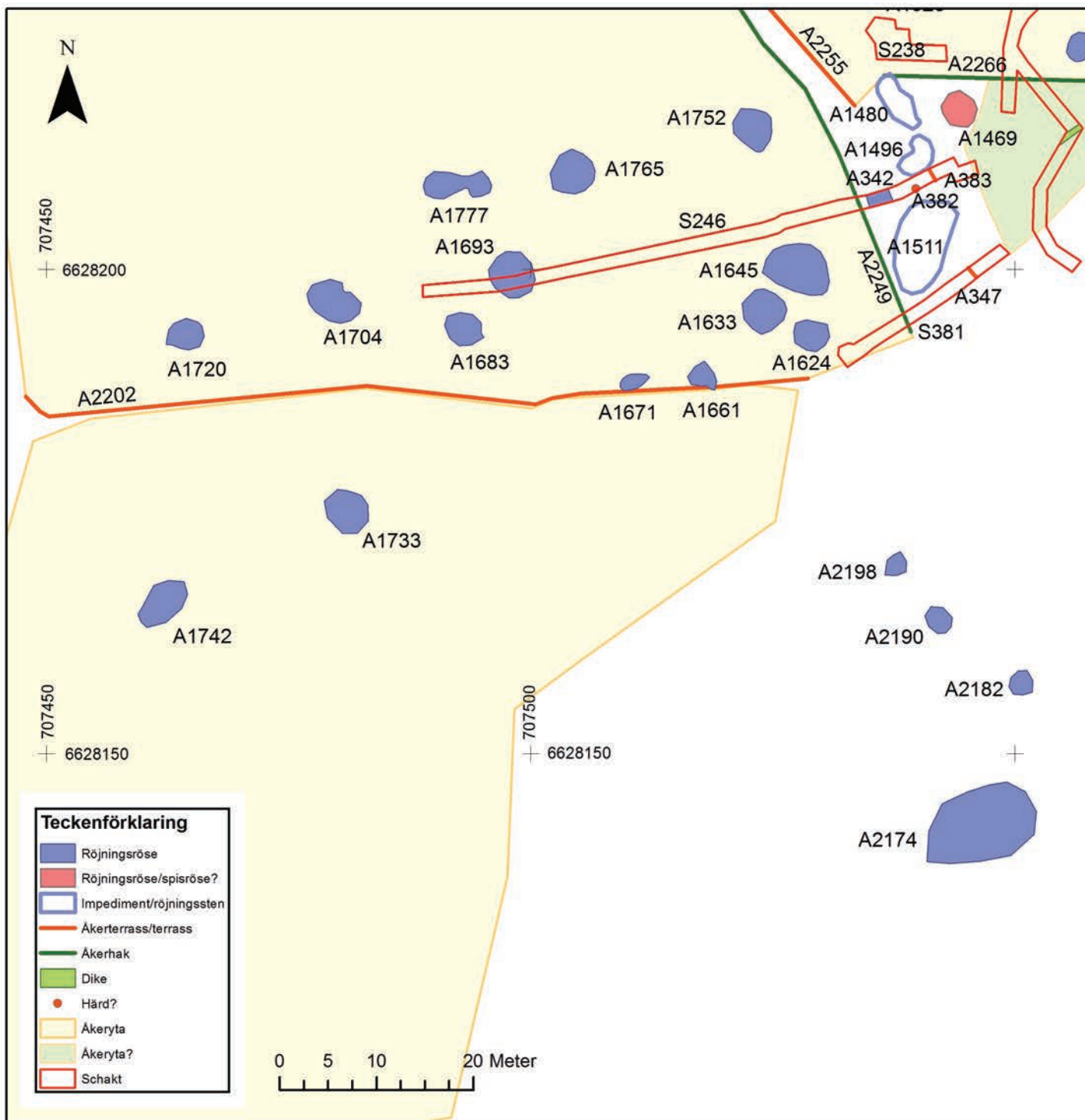
Mest osäkert identifierade var gränserna för A00142 på krönet. Detta berodde delvis på att marken här var sönderkörd. Ytan gränsade dessutom mot ett sankt område i öster. Två ytor i södra respektive norra kanten av A200142 har bedömts som osäkra åkerytor (A200197 och A200201). Gränserna för dessa ytor har inte iakttagits däremot fanns möjliga odlingslager inom ytorna och, inom den norra ytan, röjningsrösen. Det är möjligt att detta indikerar olika faser i odlingen av ytan.

Figur 4. Förundersökningens resultat: åkerytor (med anläggningsnummer), röjningsrösen m.m. samt förundersökningsområdet och den nya utbredningen av fornlämningsområdet Frötuna 121:1. Grundkarta med nivåkurvor (0,5 meters ekniditans). Skala 1:1 500.

Figur 5 och 6 (nästa sida, t.b.). Detaljplaner över förundersökningens resultat, områdets nordvästra respektive nordöstra del. Skala 1:600.

Figur 7. Detaljplan över förundersökningens resultat, områdets södra del. Skala 1:600.

Röjningsrösen

Sammanlagt 82 *röjningsrösen* har identifierats och av dessa har 15 undersökts helt eller delvis. Rösena fanns spridda över större delen av området, men låg tätast inom åkerytan A200142 på krönet, där marken var stenigare. De låg, med enstaka undantag, inom eller i direkt anslutning till åkerytorna. Rösena var huvudsakligen rundade 1,4–7,5 meter stora och 0,15–0,7 meter höga. De bestod av stenar i upp till fyra skikt, många löst liggande, med en fyllning av ibland mycket humös silt. Flera rösen, framför allt på krönet, hade större stenar och block i kanterna, nästan kantkedjeliknande. I ett av de rösen som undersöktes, A215, låg dessa kantstenar på odlingslagret vilket visar att de tillhör en senare röjningsfas än stenarna i rösets centrum. I flera rösen har röjningstenen lagts mot och runt markfasta block (bl.a. A1543 och A1429, figur 8). I några rösen syntes kastriktningen tydligt (bl.a. A1358). I ett av rösen fanns inslag av skärvsten och sot (A217). Några rösen eller möjliga rösen framkom först i samband med schaktningen (A342, A1108, A200075 och A200125).

Några rösen hade tydligt sentida inslag i form av mycket stora block ytligt och sentida avfall. De flesta av dessa låg längs den sentida åkern i väster, men några fanns även i områdets södra del. Flera av dessa rösen var avlånga, upp till 13 meter stora och 0,7 meter höga.

Det fanns dessutom fyra områden som till stora delar utgjordes av blockig impedimentmark med röjningssten snarare än renodlade röjningsrösen (A1480, A1496, A1511 och A2013).

Figur 8. Röjningsröset A1429, schakt 1253, med byggnader på Görla bytomt i bakgrunden. Från nordväst. Fotograf: Ann Vinberg.

Övrigt

Två rösen var sannolikt rester av *spisrösen* i hus. Det ena låg i den södra kanten av åkerytan på krönet (A1469). Detta röse var mera välvt än kringliggande rösen och hade tegelfragment i ytan. Det ligger på samma plats som ett hus på 1795 års storskifteskarta. Även ett röse i områdets nordostligaste del sammanfaller med ett hus på 1795 års karta (A1228).

Tre gränsmärken fanns inom området. I sydöst fanns ett litet *gränsröse* med ett järnrör, sannolikt gränsmarkering till dagens tomtindelning (A1525). I områdets västra kant fanns två mindre *gränsstenar* (A2117 och A2118). Dessa överensstämmer väl med gränser för äldre åkerytor, motsvarande diken A2216 och A2211 (se nedan). Skillnaden mellan A2117 och diket A2216 beror sannolikt på att diket var mycket vagt och därmed svårt att kartera.

Enstaka lämningar av boplatsskikt påträffades. En *bärd(?)* (A382) fanns i slutningen i områdets södra del. I nordväst framkom två *sot- och kolfläckar* (A200084 och A200086), vilka var 0,4 respektive 0,5 meter stora. Den senare var 0,06 meter djup.

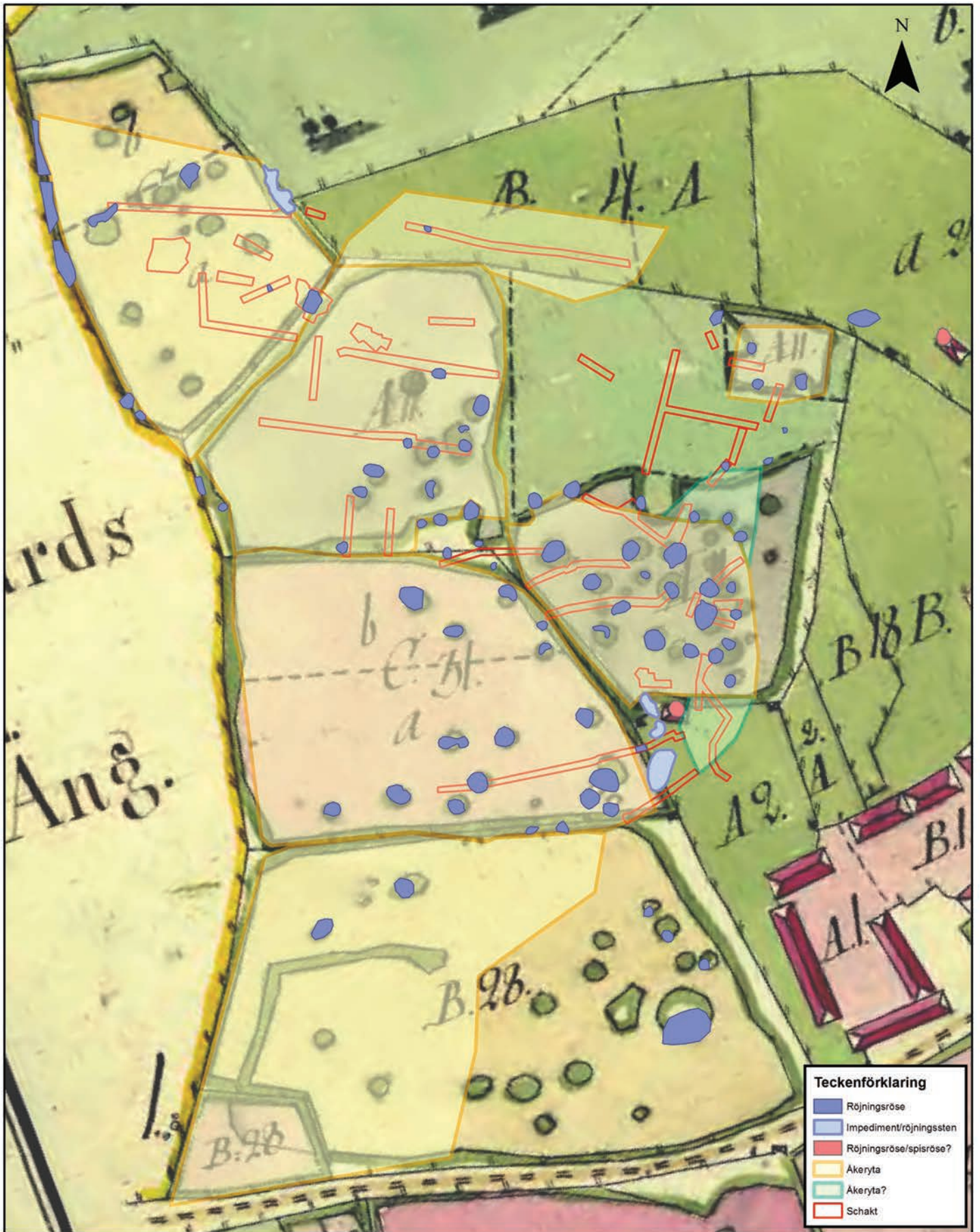
Kulturlager fanns, under odlingslagret, på två platser i områdets nordvästra del. A200170, i schakt 1112, var cirka 1,5 meter stort och 0,05 meter tjockt och bestod av gråbrun, humös siltig lera med inslag av kol och bränd lera. Den brända leran skulle dock kunna härröra från brand på platsen, d.v.s. från marken. Cirka 40 meter öster om detta, i schakt 254, fanns ett cirka 2,5 meter stort och 0,15 meter tjockt lager av gråsvart, siltig lera med bränd lera och småstenar (A200172; A375 i utredningen, Ramqvist 2013). Det har tolkats vara någon form av kulturlager som kan ha odlats. Inga andra lämningar av boplatsskikt fanns i anslutning till dessa lager.

En *stensamling* (A200148), cirka 1,5 meter stor, framkom i områdets nordöstra del, eventuellt röjningssten, men den tolkningen är mycket osäker.

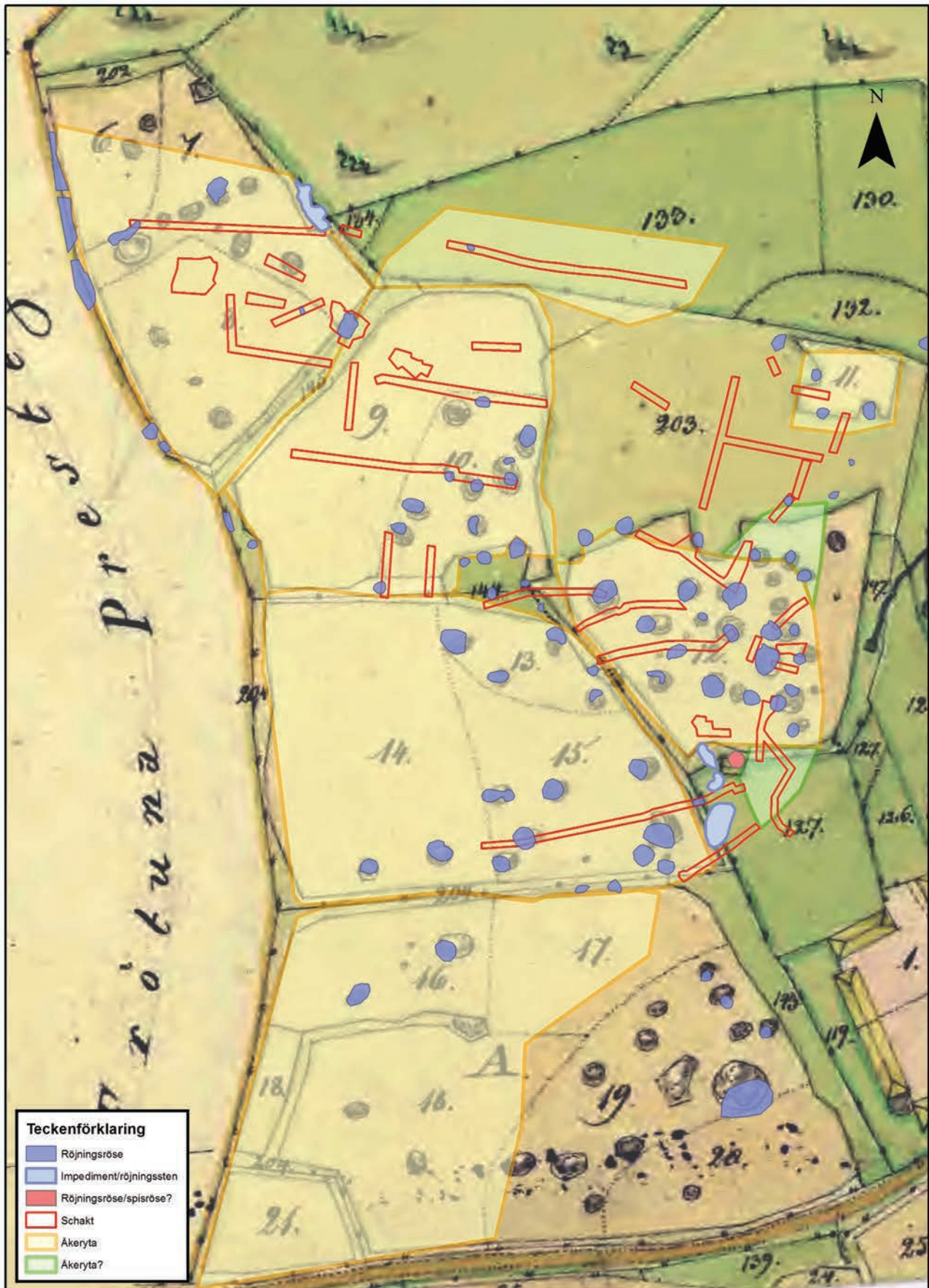
Norra och västra vretarna

Åkrarna i den nordvästra delen av Görla kan identifieras på de äldre historiska kartorna över Görla: de geometriska kartorna från 1639 och 1690, storskifteskartan från 1795 och enskifteskartan från 1821 (Lantmäteriet: A30–13:a8:195, A12:66–67, A30–13:2 och A30–13:3).

Storskifteskartan och enskifteskartan är mycket detaljerade och även röjningsrösen är karterade (figur 9–10). Kartorna är i det närmaste identiska när det gäller åkergränser och röjningsrösen och det är troligt att den äldre kartan har legat till grund för den yngre. På kartorna syns att åkrarna ligger direkt norr och nordväst om den västra delen av Görla bytomt, Västergården, och att åkrarna i väster gränsar till Prästgårdens ängsmarker. Åkrarna benämns vretar i beskrivningen för storskifteskartan (Västra vreten och Norrvreten) och ingår således inte i byns stora åkergård som ligger söder om bytomten och vägen mot Björnö. Marken närmast gårdarna utgörs av tomthagar. De åkerhak, terrasser och flera av de diken som karterats överensstämmer med de åkergränser som finns på kartorna. På dessa kartor syns att åkern A200142 på krönet har stäckt sig längre åt norr och öster, vilket bland annat den osäkra åkerytan A200201 indikerade.

Figur 9. Förundersökningens resultat markerat på storskifteskartan över Görla från 1795 (A30-13:2).
Skala 1:1200.

Figur 10. Förundersökningens resultat markerat på enskifteskartan över Görle från 1821 (A30-13:3). Skala 1:1200.

De två gränsstenarna stämmer också med gränser på kartorna. Även röjningsrösen överensstämmer mycket väl även om några rösen saknas eller ligger fel och andra har ändrat form eller delats upp i fler. Två mindre byggnader ligger på platsen för de två förmodade spisirösen på 1795 års karta, men 1821 finns endast det södra av dessa kvar. Överensstämmelsen mellan karteringen 2013–2014 och de äldre kartorna är anmärkningsvärt stor.

År 1795 delas åkermarken mellan fyra brukare: Nils Ersson på Västergården (A11: Norrvreten – A200138, A200142 och A200144), Olof Pehrsson på Västergården (B28: Västervreten jämte Kålsängstjappan – A200167) och Brita Jansdotter på Mellangården (a) och Eric Ersson på Mellangården (b) (C31a–b: Västervreten – A200140 och Ca–b: – A200136).

Åkerytorna överensstämmer i stora drag även med åkrarna på 1690 års geometriska karta (figur 11). På denna karta är de nordvästra ytorna uppdelade i fler tegar (A200136 och A200138). Flera av lämningarna här, som diken, röjningssten m.m. (A1108, 1118, 1122 och A200183) samt eventuellt även den stolphålsrad som påträffades vid utredningen verkar till sammanfalla med dessa teggränser. Åkern på krönet (A200142) verkar sträcka sig längre söderut 1690, något överensstämmer med den osäkra åkerytan här (A200197). Även på den geometriska kartan från 1639 finns åkrarna norr och nordväst om bytomten, men det är svårare att fastställa den detaljerade utbredningen ytorna på denna karta.

Området verkar inte ha varit brukat under 1900-talet. Åkrarna finns inte på den häradsekonomiska kartan (1901–1906) och inte heller på den ekonomiska kartan från 1952. Åkerytan A200146, längst i norr, kan inte återfinnas på någon karta. Denna del av området är hagmark 1795 och 1821. Möjligen har denna yta endast odlats någon kortare tid på 1800- eller 1900-talet.

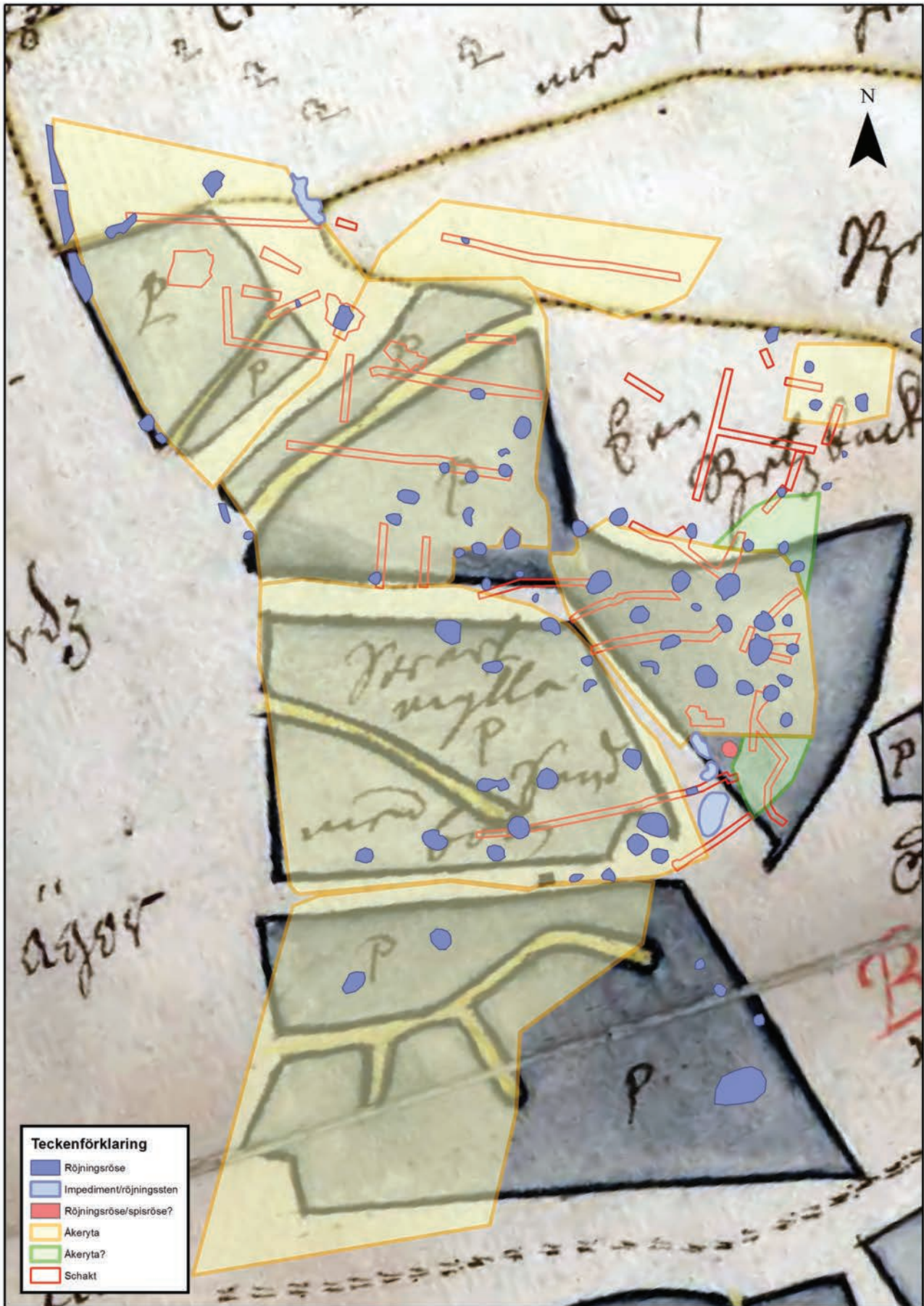
Området nordväst om Görla bytomt har alltså odlats minst 200 år, från 1630-talet till 1820-talet, och förmodligen även senare under 1800-talet, men inte under 1900-talet. Det är troligt att marken odlats även tidigare än 1630-tal, men det framkom inget kol vid förundersökningen som har kunnat dateras, t.ex. i röjningshorisonter under rösen eller i lager inom åkerytorna. Eftersom området ligger så pass nära bytomten är det ändå sannolikt att det har odlats tidigt. Ytan allra närmast bytomten (A200142) har många röjningsrösen, men också det ålderdomliga draget att den saknar diken.

De lämningar av boplatskaraktär som framkom, en eventuell härd, två sot- och kolfläckar samt två kulturlagerytor, var så pass få och spridda att de inte har kunnat tolkas närmare.

Utvärdering

Förundersökningen har i huvudsak kunnat genomföras enligt undersökningsplanen. Den stora förändringen var att fältarbetet fick avbrytas på grund av årstiden samt problemen med avverkningen. Detta påverkade genomförandet, framför allt att karteringen av området fick göras i ett sent skede istället för i inledningen av arbetet. Det ledde också till en viss fördröjning av projektet.

Fornlämningens karaktär och datering har i huvudsak kunnat bestämmas. Det har däremot inte varit möjligt att fastställa om odling skett före kartornas tid eftersom inget kol för datering påträffades i relevanta kontexter.

Figur 11. Förundersökningens resultat markerat på den geometriska kartan över Görle från 1690 (A12:66–67). Skala 1:1200.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Lantmäteriet

A30-3:a8:195: Gjörla nr 1-3, Geometrisk avmätning, 1639
A12:66-67, Östhamra nr 1 och Görla, Geometrisk avmätning, 1690
A30-13:2: Gjörla nr 1-3, Storskifte, 1795
A30-13:3: Gjörla nr 1-3, Enskifte, 1821
J112-85-12: Häradsekonomska kartan, Norrtälje, 1901-06
J133-11j5c69: Ekonomiska kartan, Frötuna, 1952

Otryckta källor

Ählström, J. Norrvatten, delsträcka 1D. Förhistoriska boplatzanläggningar, odlingslämningar och bebyggelselämningar. Rapport under utarbetande.

Litteratur

Edvinger, Kjell m.fl. 2009. Mellingeolm 2:4: arkeologisk förundersökning av förhistoriska gravar, Frötuna 24, 25, 27, 28, 34 och 42, fossil åker, Frötuna 126 (och 132), förhistorisk boplat, Frötuna 127, stridsvärn, Frötuna 130-131, och torplämning, Frötuna 156, Frötuna socken, Uppland, Norrtälje kommun, Stockholms län. Arkeologocentrum i Skandinavien AB. Rapport från Arkeologocentrum 2009:48. Brunflo.

Eriksson, T. 1995. Hus och gravar i Görla. Uppland, Frötuna sn, RAÄ 23. Riksantikvarieämbetet, UV Stockholm. Rapport 1995:29. Stockholm.

Hallgren, A.-L. & Ählström, J. 2011. Förbifart Norrtälje: del av gård och gravfält från yngre järnålder. Arkeologisk undersökning. Fornlämning Frötuna 171-173 och Norrtälje 24:2, Görla 8:1, Tälje 4:45, Frötuna och Norrtälje socken, Norrtälje kommun, Stockholms län, Uppland. Stiftelsen Kulturmiljövärd. Rapport 2011:60. Västerås.

Mutikainen, M. 2000. Ett folkvandringstida gravfält vid Görla. Arkeologisk undersökning: Uppland, Frötuna socken, Görla 9:2, RAÄ 22. Stockholm.

Ramström, A. 2013a. Görla. Uppland, Norrtälje kommun, Frötuna socken, delar av fastigheterna Görla 8:1 och Görla 4:1: särskild arkeologisk utredning etapp 1 och 2. Arkeologgruppen AB, rapport 2013:9. Örebro.

Ramström, A. 2013b. Gravfältet Frötuna 43:1 i Görla. Uppland, Norrtälje kommun, fastigheten Görla 1:7: arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte. Arkeologgruppen AB, rapport 2013:10. Örebro.

Strucke, xxx

Tekniska och administrativa uppgifter

KM projekt nr: 13142
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum: 431-33164-2013; 2013-11-20
Undersökningsperiod: 2–10 december 2013 och 31 mars – 9 april 2014
Exploateringsyta: 40 000 m²
Personal: Ann Vinberg och Jan Ählström
Belägenhet: Görta 4:1 och 8:1, Frötuna socken, Norrtälje kommun, Stockholms län, Uppland
Ekonomisk karta: 11j5c
Koordinatsystem: Sweref99 TM
Koordinater: 707495/6628260
Höjdsystem: RH2000
Inmätningssmetod: GPS, nätverks-RTK
Dokumentationshandlingar: 25 digitala foton förvaras hos Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA).
Fynd: Inga fynd har tillvaratagits.

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt	Storlek	Beskrivning	Anläggningar
201	35×1,4 m; 0,4 m djupt	Grävt i svag N-sluttning med mindre avsatser och på flack mark i N. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt, odlingslager(?), 0,3 m tj; ca 6,5 m från S kanten var lagret tunnare, ca 0,15 m tj, marken var naturligt något förhöjd här, eventuellt äldre teggräns. I schaktets förgrening åt S fanns enstaka kol och tegel. 3. Lerig silt med stenar, upp till 0,25 m stora. Grävt över åkerhak (A2266) och genom röjningsröse (A215) i N. Mitt i schaktet, under L2, fanns ett dike (A200133), ONO–VSV-lig riktning.	A215, röse A2266, åkerhak A200133, dike
219	5,5×1,4 m; 0,4 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt, odlingslager, 0,3 m tj; tunnare i V. Lagrets undre del, ca 0,15–0,2 meter tj, var mindre humöst. 3. Gul lerig silt med stenar, upp till 0,35 m stora. Grävt genom röjningsröse (A217) i V.	A217, röse
223	9×1,4 m; 0,4 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt, odlingslager, 0,3 m tj. 3. Gulbrun lerig silt med stenar, upp till 0,2 m stora. Fläckvis sot i botten. Grävt genom från röjningsröse (A218) i SV.	A218, röse
229	5,5×1,4 m, 0,3 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, något lerig silt med småsten, ca 0,1 meter stora, odlingslager, 0,2 m tj. Strax N om mitten på schaktet fanns två block, 0,75–0,8 meter stora. N om detta var L2 stenigare och tunnare, 0,15 meter tj med 0,05–0,1 meter stora stenar; eventuellt inte odlat. 3. Gulbrun något lerig silt med småstenar, upp till 0,2 m stora.	
238	8×1,5–4,4 m; 0,4 m djupt	Grävt i svag V-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, sandig silt, odlingslager, 0,25 m tj. 3. Gulbeige sandig silt med stenar, 0,05–0,3 m stora, 0,05 m tj.	
246	58,5×1,4–2,4 m; 0,4 m djupt	Grävt från höjdparti, i V-sluttning och ner på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, sandig silt, stenigare och tunnare i sluttningen; i V: gråbrun humös, lerig silt, odlingslager, 0,15–25 m tj. 3. Sandig silt, spridda stenar, 0,05–0,3 m stora; i V: gulbeige sandig, lerig silt. Närmast som en terrassering (A347) i övergången till sluttningen. I sluttningens nedre del: stråk av odlingssten (A342), som fortsatte utanför schaktet i S och N. Grävt genom röjningsröse (A1693) i V.	A347, terrassering A342, röse A1693, röse

254	9×2–4,5 m; 0,3–0,5 m djupt, djupast i Ö	Grävt i svag V-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, något sandig siltig lera, odlingslager, upp till 0,35 m tj. 3. Gulorange något siltig lera, spridda stenar, upp till 0,2 m stora, 0,05 m tj. I Ö kanten, under L2, fanns ett kulturlager (A200172), som fortsatte utanför schaktet i Ö.	A200172, kulturlager
268	8×1,8–2, m; 0,4 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, siltig lera, odlingslager, 0,3 m tj. 3. Gulorange siltig lera med stenar, upp till 0,3 m stora.	
272	9×8 m; 0,45 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, siltig lera, odlingslager, 0,35 m tj. 3. Gulorange siltig lera med stenar, upp till 0,2 m stora.	
287	9,2×1,5–2,4 m; 0,35 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, siltig lera, odlingslager, 0,25 m tj. 3. Gulorange siltig lera med stenar, upp till 0,2 m stora.	
293	8,5×1,6–1,8 m; 0,45 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, silt, odlingslager(?), 0,1–0,15 m tj. 3. Något humös, porös silt, äldre odlingslager(?), 0,15 m tj. 4. Sandig silt. Rikligt med sten, upp till 0,2 m stora, enstaka upp till ca 0,7 m stora. I N delen, under L3, en mindre stensamling (A200148), som fortsatte utanför schaktet i V. Ej grävt i botten i N.	A200148, stensamling
298	6,5×2–3 m; 0,3 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, silt, odlingslager, 0,1–0,15 m tj. 3. Silt, 0,05 m tj. Tangerade röjningsröse (A217) i V. Röjningsröse (A200078) delvis framgrävt i SO.	A217, röse A200078, röse
303	24×1,4 m; 0,5 m djupt	Grävt i V-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös silt, odlingslager, 0,3 m tj. 3. Silt, 0,1 m tj. Stort block i schaktets N kant, i den mellersta delen. Tangerade åkerrass (A2255) i V.	A2255, åkerrass
381	20,3×1,4–2,2 m; 0,4 m djupt	Grävt från höjdparti, i V-sluttning och ner på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, sandig silt, 0,15–0,25 m tj, stenigare och tunnare i sluttningen; i V: gråbrun humös, sandig silt, odlingslager, 0,15–25 m tj. 3. Gulbeige sandig, lerig silt, spridda stenar, 0,05–0,3 m stora, 0,05 m tj. Närmast som en terrassering (A383) i övergången till sluttningen, en sten i N schaktkanten, ca 0,5 m stor. En eventuell härd (A382) i sluttningen i S kanten av schaktet.	A382, härd(?) A383, terrassering

389	9,4×5,0–7,4 m; 0,4 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös, något sandig siltig lera, odlingslager, 0,25 m tj. 3. Gulorange något siltig lera, spridda stenar, upp till 0,2 m stora, 0,05 m tj. Centralt i schaktet grävdes röjningsröse/impediment/teggräns(?) (A200075) med dike (A2216) i den Ö delen.	A200075, röse/impediment/teggräns(?) A2216, dike
1100	10,5×1,6 m; 0,4 m djupt	Grävt i svag V-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös sandig lera med stenar, upp till 0,1 m stora, odlingslager, 0,3 m tj. 2. Sandig lera, 0,05 m tj.	
1104	12×1,6 m; 0,4 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös sandig lera, odlingslager, 0,2 m tj. 3. Sandig lera, 0,15 m tj. Under L2, ca 1,5 m från SV kanten, framkom stråk av stenar, mer småsten SV om detta, eventuellt teggräns. Ytterligare ett stråk strax NO om mitten på schaktet: röjningsröse eller dike (A1108).	A1108, röse/dike(?) A200183, teggräns(?)
1112	22,5×1,6 m + 11×1,6 m; 0,4 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös siltig lera, odlingslager, 0,25 m tj. 3. Siltig lera med stenar, upp till 0,25 m stora, 0,05 m tj. Morän i Ö. I schaktets V del, under L2, fanns ett mindre kulturlager (A200170), som fortsatte utanför schaktet i N. Diken framkom centralt (A1118) och schaktets Ö del (A1122), båda i NO–SV-lig riktning.	A200170, kulturlager A1118, dike A1122, dike
1126	14,5×1,6 m; 0,45 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös siltig lera, odlingslager, 0,25 m tj. 3. Siltig lera med stenar, upp till 0,25 m stora, 0,15 m tj. I N, under L2, fanns ett dike (A1130) i ONO–VSV-lig riktning.	A1130, dike
1134	37,5×1,6 m; 0,5 m djupt	Grävt i svag V-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös siltig lera, odlingslager, 0,25 m tj. 3. Siltig lera med stenar, upp till 0,25 m stora, 0,2 m tj. Block i V änden. Röjningsröse (A1370) genomgrävt i schaktets centrala, S del.	A1370, röse
1141	49×1,6 m; 0,4 m djupt	Grävt i svag V-sluttning och på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt med stenar, odlingslager, 0,25 m tj. 3. Lerig silt, stråk av stenar; grus och sand i den centrala delen, 0,1 m tj. I schaktets Ö del grävdes tre röjningsrösen igenom: A1152, A1162 och A1989. Strax V om mitten på schaktet, under L2, fanns två sot- och kolfläckar (A200084 och A200086). I V framkom ett dike (A200002), i NO–SV-lig riktning.	A1152, röse A1162, röse A1989, röse A200084, sot- och kolfläck A200086, sot- och kolfläck, A200002, dike

1172	14×1,6 m; 0,4 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt med stenar, odlingslager, 0,3 m tj. 3. Lerig silt, 0,05 m tj. Röjningsröse (A1176) genomgrävt i S. Tangerade dike/teggräns (A2211) i S.	A1176, röse
1187	11×1,6 m; 0,4 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt med stenar, odlingslager, 0,3 m tj. 3. Lerig silt, 0,05 m tj. Tangerade dike/teggräns (A2211) i S.	
1 1 9 1 (N o r r - vatten)	53×1,6 m; 0,5 m djupt	Grävt från NV-sluttning ut på flackare mark i V. Längst i V fanns en svacka med vatten, mot diket A2216. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. Mörkt gråbrun humös sand med inslag av sten, upp till 0,1 m stora, odlingslager, 0,35 m tj. Lagret övergick successivt, V-ut, till ljusare, gråbrun humös siltig sand, 0,2–0,25 m tj, tunnare i V. 3. Gul grusig sand i Ö, som övergick till grå siltig sand och grå siltig lera längre V-ut, 0,1 m tj. Grävt genom röjningsröse(?) (A200088) i V. I den Ö kanten av röset fanns ett dike (A200125), i NV–SO-lig riktning.	A200088, röse(?) A200125, dike
1 1 9 5 (N o r r - vatten)	4,5×1,6 m; 0,35 m djupt	Grävt i svag Ö-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös siltig lera, odlingslager(?), 0,25 m tj, 3. Grå silt, 0,05 m tj.	
1 1 9 9 (N o r r - vatten)	42,5×1,6 m; 0,35 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt, odlingslager, 0,25 m tj. 3. Gulorange siltig lera, 0,05 m tj. Stenar och block, upp till 0,6 m stora. Grävt över röjningsröse (A2054) i V, ej genomgrävt. Delvis grävt genom ett impediment med röjningssten (A2013).	A2013, röse A2054, röse
1253	25×1,3–4,4 + 11×1,6– 3,7 m; 0,4 m djupt	Grävt på flack yta och i V-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös, sandig silt, odlingslager, 0,25 m tj, tunnare i NO. 3. Gulbeige sandig silt, lerigare i NV, med spridda stenar och block, 0,1 m tj. Ca 2 m från NV kanten, en ca 1,5 m låg sträcka som ej schaktats på grund av rötter. Grävt genom två röjningsrösen i SO (A1429) och i schaktets mellersta del (A1543).	A1429, röse A1543, röse
1276	7×1,6 m; 0,25 m djupt	Grävt på flack yta. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt, odlingslager(?) 0,1–0,15 m tj. 2. Lerig silt med stenar, 0,05 m tj. Grävt genom röjningsröse (A2140) i N.	A2140, röse
1280	29,5×1,6 + 21×1,6 m; 0,3 m djupt	T-format schakt grävt på flack yta och i svag N-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt med stenar, 0,1 m tj. 3. Lerig silt med stenar, 0,15 m tj.	

1290	9×1,6 m; 0,45 m djupt	Grävt i svag N-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. I N: gråbrun humös lerig silt, odlingslager, 0,2 m tj; i S: gråbrun humös lerig silt, 0,15 m tj. 3. Lerig silt med stenar, 0,2 m tj. Grävt över åkerhak (A2263).	A2263, åkerhak
1294	8×1,6 m; 0,3 m djupt	Grävt på flack mark. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt, odlingslager, 0,15 m tj, tunnare i V, troligen ej odlad där. 2. Lerig silt med stenar, 0,1 m tj. Grävt över dike (A1352) (teggräns).	A1352, dike
1298	4×1,6 m; 0,4 m djupt	Grävt i svag NV-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt med stenar, möjligt odlingslager , 0,2–0,25 m tj. 3. Lerig silt med stenar, 0,1 m tj.	
1302	9×1,6 m; 0,35 m djupt	Grävt i NV-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,05 m tj. 2. Gråbrun humös lerig silt med stenar, 0,1 m tj. 3. Lerig silt med stenar, 0,2 m tj. Rikligt med stenar.	
1306	27×1,6 m; 0,45 m djupt	Grävt i V-sluttning och på flack mark. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla 0,1 m tj. 2. I Ö: gråbrun humös silt, delvis stenig, odlingslager, 0,3 m tj; tunnare i centrala och V delen, troligen inte odlad, 0,15 m tj. 3. Lerig silt, delvis stenig, 0,05 m tj. Grävt genom röjningsröse (A1611) i Ö.	A1611, röse
1314	31×1,6–1,9 m; 0,35–0,5 m djupt	Grävt i V-sluttning. Lager: 1. Vegetationsskikt/mylla, 0,1 m tj. 2. Gråbrun humös sandig silt, odlingslager, 0,25–0,4 m tj. 3. Lerig silt med stenar, morän, 0,05 m tj. Grävt genom två röjningsrösen, i Ö (A1327) och i den centrala delen (A1339), och över åkerterrass (A2255) i V.	A1327, röse A1339, röse A2255, åkerterrass

Bilaga 2. Anläggningstabell

Anl.nr	Typ	Storlek	Beskrivning
215	Röjningsröse	3,5×3,3 m; 0,55 m högt	Bestod av 0,12–0,4 meter stora stenar lagda i upp till fyra skikt, de större framför allt i botten, mindre stenar över dessa. Stenarna låg på tunt kulturpåverkat humöst skikt, ca 0,02 meter tjockt, runt ett markfast block i centrum, delvis framgrävt, minst 0,6 meter stort. I kanterna i S, N och NV fanns block 0,5–0,7 meter stora, lagda på ca 0,15 m tjockt odlingslager. Mellan stenarna fanns ganska lös humös silt. Rösets V del grävd, schakt 201.
217	Röjningsröse	6,5×5,4 m; 0,5 m högt	Bestod av 0,15–0,9 meter stora stenar och block. Flera av blocken i kanterna låg ytligt och var sekundärt lagda. Fyllning av brun humös silt. I ytan fanns delar av en glasflaska. Marken var högre under röset jämfört med odlingsytan Ö om detta. Rösets Ö kant grävd, schakt 201. Tangerades av schakt 298 i N.
218	Röjningsröse	4,3×4 m; 0,4 m högt	Bestod av ca 0,3 m stora stenar. Rösets Ö kant grävd, schakt 223. Här fanns rikligt med skärvstenar, upp till 0,25 meter stora, i den S delen. Det fanns sotig humös silt, skärvsten och sot ända ner i botten, utom i Ö kanten där det fanns rundade stenar i botten, ca 0,3 meter stora.
342	Röjningsröse	2,4×1,4 0,3–0,4 m högt	Röjningssten som låg i ett stråk ovanför åkerhak (A2249) i slutningens nedre del. Stenarna framkom i schakt 246 och fortsatte utanför schaktet i S och N. Bestod av 0,15–0,3 m stora stenar. Ej genomgrävt.
347	Terrasser- ring(?)		Mycket osäker, eventuellt naturlig, terrasser- ring i övergången mellan krönområde och sluttning. En sten, ca 0,4 m stor, syntes i schakt 246.
382	Härd(?)	Ca 0,5 m stor	Sot och kol och enstaka skärvstenar. Fram- kom i schakt 246.
383	Terrasse- ring(?)		Mycket osäker, eventuellt naturlig, terrasse- ring i övergången mellan krönområde och sluttning. En sten, ca 0,5 m stor, syntes i N kanten av schakt 381.
1108	Röjnings- sten/dike(?)	1,55×0,6– 1,0 m; 0,15 m högt	Flackt stråk av röjningssten, eventuellt dike, som framkom under odlingslagret centralt i schakt 1104 och sträckte sig utanför detta i NV och SO. Ej genomgrävt.
1118	Dike	Ca 1 m brett	Låg i NO–SV-lig riktning. Framkom i schakt 1112. Ej genomgrävt.
1122	Dike	Ca 0,6 m brett	Låg i NO–SV-lig riktning. Framkom i schakt 1112. Ej genomgrävt.

1130	Dike	Ca 0,6 m brett	Låg i ONO–VSV-lig riktning. Framkom i schakt 1126. Ej genomgrävt.
1152	Röjningsröse	2,7 m; 0,6 m högt	Välvt röse. Bestod av 0,15–0,6 m stora stenar och block i 3–4 skikt, fyllning av humös lerig silt. Den N delen grävd, schakt 1141.
1162	Röjningsröse	3×2,7 m; 0,4 m högt	Bestod av 0,15–0,55 m stora stenar och block i 2–3 skikt, många löst liggande i ytan. Fyllning av humös lerig silt. Låg delvis på odlingslagret i den Ö kanten av schakt 1141. Den S halvan grävd.
1176	Röjningsröse	2,8×2,5 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–0,4 m stora stenar i 2–3 skikt, många löst liggande; fyllning av humös lerig silt. Rösets Ö del grävd, schakt 1172
1207	Röjningsröse	4,2×2,8 m	–
1211	Röjningsröse	2,5×2 m	–
1222	Röjningsröse	7,5×4 m	–
1228	Röjnings- röse/ spis- röse(?)	4×3,5 m	Eventuellt sprisröse vid jämförelse med stor-skifteskartan 1795 (A30–13:2).
1242	Röjningsröse	3,8×2,7 m	–
1236	Dike	Ca 7 m långt; 0,7– 1,1 m brett	L-format dike i den NÖ kanten av åkeryta. N–S-lig och Ö–V-lig riktning. Syntes som svacka i markytan.
1327	Röjningsröse	4×2,6 m; 0,5 m högt	Bestod av 0,1–0,5 m stora stenar och block, många små i ytan; större stenar i kanten. Fyllning av gråbrun humös sandig silt. Låg delvis direkt på orörd mark. Centrala och S delen grävd, schakt 1314.
1339	Röjningsröse	4,6×2,6 m	Bestod av stenar och block, upp till 1,5 m stora, vilka låg i upp till 4 skikt. N delen grävd, schakt 1314.
1352	Dike	Ca 7,7 m långt; 1,1– 1,3 m brett	Dike i den V kanten av åkeryta. N–S-lig riktning. Syntes som svacka i markytan. Delvis grävt, schakt 1294.
1358	Röjningsröse	3×2,5 m; 0,3 m högt	Bestod av stenar 0,1–0,9 m stora stenar och block; flertalet kastade från V, inga småstenar i Ö.
1370	Röjningsröse	3,3×2,3 m; ca 0,3 m högt	Bestod av stenar i upp till tre skikt. N delen grävd, schakt 1134.
1381	Röjningsröse	3,2×2,4 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,1–0,6 m stora stenar och block; block i S och V.
1390	Röjningsröse	2,5×2,2 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,2–0,7 m stora stenar och block.
1400	Röjningsröse	3,3×2,6 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,15–0,5 m stora stenar och block.
1410	Röjningsröse	2,9×2 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–1,05 m stora stenar och block, uppkastade från V; största blocket i NO.

1420	Röjningsröse	2,5×2,4 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–0,4 m stora stenar, uppkastade från S.
1429	Röjningsröse	6,3×5,2 m; 0,5 m högt	Bestod av 0,1–0,6 m stora stenar och block i 3–4 skikt. Större stenar och block i kanterna, 0,4–0,6 m stora. Block i V, 1,5 m stort. Fyllning av mycket humös, siltig sand. Låg på gulbeige sandig silt med spridda stenar och block. Rösets NV kvadrant genomgrävd, schakt 1253.
1447	Röjningsröse	5,3×4,6 m; 0,4 m högt	Bestod av 0,1–0,55 m stora stenar och block, uppkastade från V, lösa stenar.
1458	Röjningsröse	3,9×3,3 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–0,5 m stora stenar och block, uppkastade framför allt från V.
1469	Husgrund/ spisröse(?)	3,8×3,5 m; 0,6 m högt	Bestod av 0,1–0,5 m stora stenar och block, högt uppbyggt, spisröse(?) Tegelfragment i ytan.
1480	Röjnings- röse/impedi- ment	6,2×2,8 m; 0,4 m högt	Oregelbundet; bestod av 0,15–0,6 m stora stenar och block uppkastade från V och N samt ett 1,6 m stort, markfast(?) block; större stenar/block i Ö.
1496	Röjnings- röse/impedi- ment	4,2×2,2 m; 0,4 m högt	Bestod av 0,2–0,7 m stora stenar och block, några markfasta; oregelbundet.
1511	Impediment/ röjningssten	10,2×5,3 m	Område med mycket stenar och block, 0,15–0,8 m stora. delvis uppkastade, framför allt i SV och V.
1525	Gränsröse	1,5×1,1 m	Flackt röse av 0,15–0,3 m stora stenar. Järnrör centralt.
1534	Röjningsröse	2,2×1,6 m; 0,2 m högt	Flackt röse med, 0,1–0,5 m stora och block. Många små stenar det. Det största blocket i V.
1543	Röjningsröse	3,2×2,2 m; 0,4 m högt	Bestod av 0,1–0,35 m stora stenar och block i 3–5 skikt, uppkastade på den V, SV och S sidan av ett 2,0 m stort block med flat ovasida. Fyllning av humös, sandig silt. SV delen grävd, schakt 1253.
1553	Röjningsröse	4,7×3,8 m; 0,3 m högt	Röse med stor svacka i centrum. Bestod av 0,1–0,7 m stora stenar och block, de större i kanterna.
1565	Röjningsröse	4,4×3,8 m; 0,4 m högt	Delvis oregelbundet röse med svacka i mitten. Bestod av 0,15–0,95 m stora och block, de större i kanterna.
1575	Röjningsröse	4,4×1,3 m; 0,3 m högt	Avlång, böjd sträng av stenar och block, 0,2–0,7 m stora, de större i Ö delen.
1587	Röjningsröse	4,2×3,6 m; 0,3 m högt	Röse med svacka i centrum. Bestod av 0,15–0,7 m stora stenar och block, de större i kanterna.
1599	Röjningsröse	3,7×3,2 m; 0,2 m högt	Röse med svacka i centrum. Bestod av 0,2–0,7 m stora stenar och block., de större i kanterna. På kanten till urgrävt område (A2272).

1611	Röjningsröse	6×4,6 m; 0,4 m högt	Bestod av 0,15–1,1 m stora stenar och block; rikligt med block. Den centrala delen grävd, schakt 1306.
1624	Röjningsröse	3,8×3,3 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,2–0,7 m stora stenar och block, delvis sprängsten.
1633	Röjningsröse	4,7 m; 0,4 m högt	Bestod av, 0,2–0,9 m stora stenar och block samt ett 1,8 m stort, markfast block.
1645	Röjningsröse	7×5 m; 0,7 m högt	Oregelbundet röse. Bestod av 0,15–0,8 m stora stenar och block, tegelfragment.
1661	Röjningsröse	3,1×2,8 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–0,75 m stora stenar och block. På kanten av åkerterrass (A2202).
1671	Röjningsröse	3,2×1,6 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,15–0,6 m stora stenar och block. På kanten av åkerterrass (A2202).
1683	Röjningsröse	4,4×3,4 m; 0,5 m högt	Bestod av 0,1–0,6 m stora stenar och block.
1693	Röjningsröse	4,9×4,6 m; 0,4 m högt	Bestod av 0,15–1,35 m stora stenar och block, det största i Ö. Den centrala delen grävd, schakt 246.
1704	Röjningsröse	5,7×4,1 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–0,8 m stora stenar och block, de större i V och N kanterna.
1720	Röjningsröse	4,1×3,3 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–0,5 m stora stenar och block.
1733	Röjningsröse	4,7×4,1 m; 0,6 m högt	Bestod av 0,15–0,8 m stora stenar och block.
1742	Röjningsröse	6×3,7 m; 0,9 m högt	Oregelbundet röse. Bestod av 0,15–1,0 m stora stenar och block, delvis troligen från allmän röjning. Överst fanns även sentida skräp, bl.a. ståltrådsnät.
1752	Röjningsröse	4,9×3,8 m; 0,5 m högt	Oregelbundet röse. Bestod av 0,15–1,1 m stora stenar och block, det största i NO, lite sprängsten.
1765	Röjningsröse	4,7×4,3 m; 0,5 m högt	Bestod av 0,15–0,9 m stora stenar och block, de större i kanterna; svacka i centrum.
1777	Röjningsröse	7×2,7 m; 0,3 m högt	Oregelbundet röse. Bestod av 0,15–1,05 m stora stenar och block. Eventuellt ursprungligen två rösen, i V och Ö.
1798	Röjningsröse	3,1×2,1 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,2–0,95 m stora stenar och block, det största i S eventuellt markfast.
1810	Röjningsröse	2,5×2,2 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,15–0,35 m stora stenar. Skadad av dike i NNO.
1820	Röjningsröse	4,8×3,2 m; 0,5 m högt	Välvt röse. Bestod av 0,15–0,55 m stora stenar och block. Skadad av dike i NO.
1835	Röjningsröse	4,6×2,6 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–0,6 m stora stenar och block, lite sprängsten och skräp: trä och papp.
1849	Röjningsröse	6,7×5,3 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–0,9 m stora stenar och block, större i NO och S. Oregelbunden i ytan.
1860	Röjningsröse	1,9×1,4 m; 0,15 m högt	Litet röse V om 2,0 m stort block. Bestod av 0,15–0,2 m stora stenar.

1879	Röjningsröse	2,1×1,4 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,3–0,75 m stora stenar och block, ett större block i V: 1,3 m.
1889	Röjningsröse	2,7×2,0 m; 0,2 m högt	Flackt röse. Bestod av 0,2–0,45 m stora stenar.
1899	Röjningsröse	4,7×3,5 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,2–0,8 m stora stenar och block.
1911	Röjningsröse	3,4×2,7 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,15–1,0 m stora stenar och block.
1921	Röjningsröse	2,3×1,8 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,2–0,5 m stora stenar och block.
1931	Röjningsröse	4,1×2,6 m; 0,4 m högt	Bestod av 0,2–0,85 m stora stenar och block.
1943	Röjningsröse	4,7×2,9 m; 0,4 m högt	Välvt röse. Bestod av 0,15–0,6 m stora stenar och block.
1955	Röjningsröse	3,5×2,5 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,2–0,8 m stora stenar och block, det största i V.
1976	Röjningsröse	2,3×1,4 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,15–0,7 m stora stenar och block, det största i V.
1989	Röjningsröse	2,3×2 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,15–0,5 m stora stenar och block i 2–3 skikt, fyllning av humös lerig silt. Rösets N och Ö kanter grävda, schakt 1141.
2000	Röjningsröse	4,7×3,5 m; 0,2 m högt	Flackt röse. Bestod av 0,15–0,3 m stora stenar samt ett 0,8 m stort block i SO.
2013	Impediment/ röjningssten	12,5×4 m; 0,5 m högt	Avlångt röse/impedimentmark. Bestod av 0,2–1,35 m stora stenar och block, det största markfast; mycket block. Den S delen grävd, schakt 1199.
2040	Röjningsröse	6×4,1 m; 0,5 m högt	Bestod av 0,2–1,0 m stora stenar och block, många stora, många löst liggande.
2054	Röjningsröse	7,9×2,4 m; 0,3 m högt	Avlångt röse. Bestod av 0,15–1,0 m stora stenar och block, det största i centrum. Den NÖ delen framtagen i schakt 1199.
2071	Röjningsröse	13×1–2,5 m; 0,2–0,5 m högt	Avlångt röse intill dike i V, troligen flera rösen från början. Bestod av 0,15–0,6 m stora stenar och block.
2077	Röjningsröse	12,3×2,5 m; 0,7 m högt	Avlångt röse intill dike i V, troligen flera rösen från början. Bestod av 0,15–0,8 m stora stenar; högre i S.
2083	Röjningsröse	11,5×3,7 m; 0,5 m högt	Avlångt röse intill dike i V, troligen flera rösen från början. Bestod av 0,15–0,65 m stora stenar och block.
2093	Röjningsröse	3,7×3,4 m; 0,6 m högt	Mycket välvt odlingsröse intill dike i V. Bestod av 0,15–0,9 m stora stenar, många löst liggande.
2101	Röjningsröse	2,6×1,8 m; 0,3 m högt	Odlingsröse intill dike i V. Bestod av 0,2–1,0 m stora stenar och block.
2109	Röjningsröse	4,4×1,5 m; 0,3 m högt	Flackt, avlångt odlingsröse intill dike i V, eventuellt flera rösen från början. Bestod av 0,2–1,0 m stora stenar och block.

2117	Gränssten	0,13×0,11 m och 0,15 m hög	Huggen sten (granit), ställd på högkant. Troligen i teggräns.
2118	Gränssten	0,5 m hög	Triangulär natursten (granit), ställd på högkant. Troligen i teggräns.
2119	Röjningsröse	2,2×1,9 m; 0,15 m högt	Flackt röse. Bestod av 0,15–0,4 m stora stenar.
2130	Röjningsröse	2,4×1,5 m; 0,15 m högt	Flackt röse. Bestod av 0,1–0,25 m stora stenar, kastade från OSO.
2140	Röjningsröse	2,1×1,8 m; 0,2 m högt	Bestod av 0,1–0,6 m stora stenar och block, tegelfragment i ytan. Större delen av röset grävt, schakt 1276.
2150	Röjningsröse(?)	1,4×1 m; 0,15 m högt	Flackt röse. Bestod av 0,2–0,35 m stora stenar som låg mot ett 1,15 m stort och 0,6 m högt block i NO.
2163	Röjningsröse	2,5×2,4 m; 0,15 m högt	Flackt röse. Bestod av 0,15–0,6 m stora stenar och block, de större i SÖ kanten.
2174	Röjningsröse/ impediment	12×7,6 m; 0,5 m högt	Bestod av 0,2–1,0 m stora stenar och block, närmast som kantkedja i SO. Överväxt i N och osäker utbredning i V p.g.a. buskage intill hus.
2182	Röjningsröse	2,5 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,1–0,3 m stora stenar.
2190	Röjningsröse	3×2,4 m; 0,3 m högt	Bestod av 0,3–1,0 m stora stenar och block.
2198	Röjningsröse	2,8×2 m; 0,2 m högt	Något osäkert röse. Bestod av 0,2–0,6 m stora stenar och block. Låg inom område som var uppgrävt och utfyllt mot huset. Avloppslock i NV.
2202	Åkerterrass/dike	Ca 82 m lång; ca 1 m brett	Låg i Ö–V-lig riktning, i S kanten av åkeryta. Dike S om denna.
2211	Dike	Ca 45 m långt; 1 m brett	Låg i Ö–V-lig riktning; syntes som svacka i markytan. Tangerades av schakt 1172 och 1187.
2216	Dike	Ca 82 m långt; 1,5 m brett i NO	Låg i NO–SV-lig riktning, ca 1,5 m brett i NO, där diket var öppet och vattenfyllt. I den äldre åkermarken i SV syntes diket som en vag svacka. Delvis grävt, schakt 389, där det var nergrävt i en stensamling som kan ha varit röjningsröse (A200075); eventuellt impedimentkant och/eller teggräns.
2222	Åkerterrass	Ca 51 m lång	Låg i N–S-lig riktning, i V kanten av åkeryta med dike på den V sidan.
2227	Dike	Ca 182 m långt; 2,0 m brett och 1,0–1,5 m djupt	Öppet sentida dike. Låg i N–S/NNV–SSO-lig riktning.

2238	Åkerhak/dike	Ca 91 m långt; upp till 1,0 m brett	Syntes som en svacka. Låg i N-S-lig och Ö-V-lig riktning; i Ö och N kanten av åkeryta. Bredast i S.
2249	Åkerhak/dike	Ca 68 m långt	Syntes som en svacka. Låg i NNV-SSO-lig riktning, i Ö kanten av åkeryta.
2255	Åkerterrass	Ca 38 m lång; ca 1,5 m hög	Låg i NV-SO-lig riktning, i V kanten av åkeryta. Genomgrävd, schakt 1314. Bestod där överst av ett lager mörkt gråbrun humös silt med sten, påfört material från grävning av dike i V, ca 0,3 m tj; under detta fanns gråbrun humös sandig silt, odlingslager, 0,4 m tj.
2259	Åkerhak(?)	Ca 32 m långt	Vagt markerat åkerhak i Ö-V-lig riktning; i N kanten av åkeryta.
2263	Åkerhak	Ca 23 m långt	Låg i Ö-V-lig riktning; i S kanten av åkeryta.
2266	Åkerhak	Ca 26 m långt	Låg i Ö-V-lig riktning; i S kanten av åkeryta.
2268	Impedimentkant/åkerhak	Ca 20 m långt	Låg i Ö-V-lig och NO-SV-lig riktning; i S/SÖ kanten av åkeryta.
2272	Urgrävt område	6,5×5 m; upp till ca 1,5 m djup	Urgrävt område i sluttningens nedre del. Täkt eller platsen för dansbana enligt ekonomiska kartan 1952.
2278	Gräns mot blockområde	Ca 22 m långt	Låg i Ö-V-lig och NV-SO-lig riktning.
2282	Blockbrant/åkerhak(?)	Ca 9,5 m långt	Låg i ONO-VSV-lig riktning. Gräns för blockig sluttning, eventuellt åkerhak.
200002	Dike	0,7 m brett	Låg i NO-SV-lig riktning. Framkom i schakt 1141.
200075	Röjningssten/dike/teggräns(?)	5,5×3,4 m; 0,1–0,4 m högt	Låg centralt i schakt 389, knappt synligt i markytan. Utgjordes av en yta med utspridda stenar, sannolikt röjningsstenar. Den mellersta delen grävd med maskin, ett ca 1,5 m brett schakt i Ö-V-lig riktning. I den Ö delen låg stenarna i upp till tre skikt, i diket A2216. I V var stenarna mer utspridda. Stenarna var 0,1–0,25 m stora.
200078	Röjningsröse	ca 3 m; 0,3 m högt	Bestod av upp till 0,3 m stora stenar. N delen framtagen i schakt 298.
200084	Sot- och kolfläck	0,5 m; 0,06 m djup	Rund anläggning som bestod av sotig sandig, lerig silt med kolfragment. Fläck i genomskärning. S halvan grävd. Framkom, under odlingslagret, i schakt 1141.
200086	Sot- och kolfläck	0,4 m	Rund anläggning som bestod av sotig sandig, lerig silt med kolfragment. Framkom, under odlingslagret, i schakt 1141.

200088	Röjningsröse	2×1,5 m; 0,3 m högt	Syntes inte i markytan. Bestod av stenar, 0,15–0,25 m stora, löst lagda i upp till 4 skikt. Stenarna i den V delen låg delvis på odlingslagret. I den Ö delen låg stenarna i flera skikt, i stort sett direkt på leran i botten. Dessa stenar kan eventuellt ha omlagrats på grund av diket A200125, som låg i rösets Ö kant, i NV–SO-lig riktning. Rösets S del grävd, schakt 1191.
200125	Dike	0,4 m brett	Låg i NV–SO-lig riktning. Låg i den Ö kanten av röset A200088, schakt 1191.
200133	Dike	Ca 0,5 m brett; 0,1–0,15 m djupt	Låg i ONO–VSV-lig riktning; innehöll glas m.m. Framkom under L2 i schakt 201.
200136	Åkeryta	Ca 85×53 m	Syntes som diken och odlingslager i schakten.
200138	Åkeryta	Ca 70×67 m	Syntes som åkerhak, diken och odlingslager i schakten.
200140	Åkeryta	Ca 92×67 m	Syntes som åkerhak, åkerterrass, diken och odlingslager i schakten.
200142	Åkeryta	Ca 55×50 m	Syntes som åkerhak, åkerterrass och odlingslager i schakten.
200144	Åkeryta	Ca 22×17 m	Syntes som åkerhak, diken och odlingslager i schakten.
200146	Åkeryta	Ca 68×20 m	Syntes som odlingslager i schaktet och osäkert åkerhak.
200148	Stensamling	Ca 1,5 m	Framkom i schakt 293 och fortsatte utanför schaktet i V. Röjningssten(?)
200167	Åkeryta	Ca 80×80 m	Äldre åkeryta, endast översiktligt inlagd på plan. I den SÖ delen har en villatomt anlagts under 1900-talets senare del. I ytans N del och på den Ö sidan av tomten fanns en kraftig svacka efter en körväg, troligen sentida.
200170	Kulturlager	ca 1,5 m stor och 0,05 m tj	En mindre kulturlageryta som framkom under odlingslagret i den V delen av schakt 1112 och fortsatte utanför detta i N. Bestod av gråbrun humös siltig lera med inslag av kol och bränd lera. Den leran som bränts kommer troligen från marken under.
200172	Kulturlager	ca 2,5 m stort och 0,15 m tj	Framkom under odlingslager i den Ö kanten av schakt 254 och fortsatte utanför detta i Ö. Bestod av gråsvart, siltig lera med bränd lera och småstenar 0,02–0,1 m stora.
200183	Teggräns(?)	Ca 2×1,5 m	Stråk av stenar 1,5 m från SV kanten, mer småsten SV om detta.
200197	Åkeryta(?)	Ca 18×14 m	Något osäker åkeryta, ej säkert avgränsad. Syntes som odlingslager i schakt 201.
200201	Åkeryta(?)	Ca 20×15 m	Något osäker åkeryta, ej säkert avgränsad. Syntes som odlingslager i schakt 1253 och 2140 samt röjningsrösen.